

Warszawa, 18 grudnia 2011 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca

Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk

RPO-682703-V/2011/PM

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan

Wojciech Rafał Wiewiórkowski

Generalny Inspektor Ochrony
Danych Osobowych

ul. Stawki 2
00 -193 WARSZAWA

szanowny Panie Ministrze

Na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 roku o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (t.j. Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zbadanie sprawy pozyskiwania i przetwarzania danych ujawniających poglądy polityczne przez władze samorządowe Gminy S. (Województwo Zachodniopomorskie) w związku z przeprowadzeniem konsultacji z mieszkańcami.

Na mocy uchwały Nr VII/72/II Rady Gminy S. z dnia 29 lipca 2011 roku w sprawie *przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami gminy S. o nadaniu miejscowości S. statusu miasta* konsultacji dokonano w dniach od 6 września do 31 października b.r.

Konsultacje odbywały się poprzez wypełnienie i podpisanie karty konsultacyjnej zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik numer 1 do ww. uchwały. Osoby chcące wziąć udział w procesie konsultacyjnym zostały zmuszone do wpisania na karcie nazwy sołectwa, w którym zamieszkują, podania imienia i nazwiska oraz złożenia własnoręcznego podpisu. Dystrybucją oraz odbiorem wypełnionych i podpisanych kart

konsultacyjnych zajmowali się sołtysi oraz osoby wyznaczone przez Wójta Gminy S.. Następnie karty zostały przekazane komisji ds. konsultacji. Wskazana uchwała nie reguluje zasad postępowania z kartami konsultacyjnymi oraz sposobu ich zabezpieczenia.

W związku z powyższym zasygnalizować należy, iż na mocy art. 51 *Konstytucji RP*, nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby (ust. 1). Władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym (ust. 2).

Natomiast stosownie do dyspozycji art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku *o ochronie danych osobowych* (t.j. Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 ze zm.), zabrania się przetwarzania danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym oraz danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym. Przy czym, w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich, określenie „poglądy polityczne” powinny być interpretowane w taki sposób, iż dotyczą one także polityki lokalnej, prowadzonej na poziomie gminy. Polityka bowiem to, według definicji stworzonej przez prof. Kazimierza Opałka: działalność wytyczona przez ośrodek decyzji sformalizowanej grupy społecznej (organizacji), zmierzająca do realizacji ustalonych celów za pomocą określonych środków¹. Celem władz samorządowych w omawianym przypadku jest doprowadzenie do zmiany statusu gminy z wiejskiej na miejską w trybie ustanowionym przez ustawę z dnia 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym*. W związku z tym działania przez nie podjęte stanowią wyraz polityki lokalnej, są ukierunkowane na osiągnięcie określonego celu politycznego. W konsekwencji poglądy mieszkańców w tym zakresie posiadają charakter polityczny. Wyrażają bowiem ich punkt widzenia co do kierunków prowadzonej przez władze samorządowe polityki lokalnej. Wskazać również należy, iż istotą konsultacji jest uzyskanie

¹ Kazimierz Opałek: *Zagadnienia teorii prawa i teorii polityki*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1986.

obrazu poglądów mieszkańców, jako grupy tworzącej społeczność lokalną a nie stanowisk konkretnie zindywidualizowanych jednostek.

Podkreślenia wymaga ponadto fakt, iż omawiana sytuacja nie mieści się w katalogu wyłączeń ustanowionych w art. 27 ust. 2 pkt 1-10 ustawy *o ochronie danych osobowych*. W szczególności zaś brak jest oświadczenia woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie (zgoda ta nie może być przecież domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści) oraz żaden przepis szczególny innej ustawy (w tym ustawy z dnia 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym*) nie zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą i nie stwarza pełnej gwarancji ich ochrony.

Będę wdzięczny Panu Ministrowi za poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich o podjętych działaniach i zajęтым stanowisku.

Z przeżeniami

